

**R. P. Georgii de Rhodes Avenionensis S. J. disputationum
theologiae scholasticae tomus ...**

Rhodes, Georges de

Lugduni, 1661

Sectio IV. Sanctitas & virtutes voluntatis diuinæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-81987](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-81987)

sanitatem, & velle illius gloriam duo sunt decreta: velle autem sanitatem propter gloriam vnum est decretum. Imò tunc in Deo sunt duo decreta per rationem distincta quando respondent actibus distinctis voluntatis creatæ, sed quando Deus vult plura sine connexionem inter illa, decretum illud respondet pluribus decretis voluntatis creatæ, ergo tunc sunt plura decreta, & ob hanc causam, vt ostendam infra, intentio finis, & electio mediorum, in Deo sunt aliquando actus distincti per rationem, quando scilicet Deus vult, absolute finem per aliqua media quæcunque tandem illa sint, non enim vult finem vt connexum cum talibus medijs, neque media vt connexa cum tali fine, vult enim tunc plura, vt plura. Aliquando autem intentio & electio sunt vnum numero indiuisibile decretum, quia Deus vult finem & media, vt inuicem connexa, ita vt non velit finem nisi per talia media, neque velit media nisi propter talem finem, tunc enim vult plura per modum vnius, & hoc pro sequenti questione de prædestinatione valde notandum erit, sicut & quod sequitur de ordine inter Dei decreta.

Quomodo
vnum sit
alio prius.

Dico secundò, inter libera Dei decreta datur ordo aliquis & prioritas non realis sed virtualis tantum, & per rationem: atque ita in diuinis decretis plura distinguere licet signa rationis, contra duos auctores nuper citatos.

Ratio est, quia tunc datur ordo virtualis, & prioritas per rationem quando intellectus habet fundamentum concipiendi vnum decretum prius quam aliud sed habemus fundamentum concipiendi vnum Dei decretum prius quam aliud, sicut scientiam concipimus vt priorem volitione, quod probò, tunc intellectus concipit vnum decretum vt prius altero, quando vnum decretum præsupponitur ab altero, sed vnum decretum præsupponitur ab altero, sicut decretum præsupponit scientiam, ergo sicut scientia est prior decreto, sic vnum decretum est prius altero. Denique quero vtrum Deus prius res videat vt possibiles per scientiam simplicem, quam vt futuras per scientiam visionis vtrum prius debeat concipi velle permittere peccatum quam velle illud punire, prius videre peccatum Iudæ quam illum reprobare. Possuntque alia congeri ex quibus manifestè patet posse cum fundamento in re concipi à nobis vnum decretum esse alio prius.

Breuitè igitur sic arguo vt concipiantur in Deo plura decreta & vnum alio prius sufficit vt sit distinctio, & dependentia non mutua in obiectis & fundamentum ex parte Dei, cum Deus permittit peccatum Iudæ, decernitque illud punire, est distinctio & dependentia non mutua inter peccatum & pœnam, ex parte autem Dei est æquialentia, nam actus infinitus Dei æquialent actibus distinctis, ergo possunt à nobis concipi plura in Deo decreta, tota ergo difficultas est circa propriam radicem illius prioritatis decretorum.

Radix hu-
ius ordi-
nis.

Dico tertio, tunc vnum decretum per rationem est prius altero, quando vnius obiectum prout est volitum, ita causat obiectum alterius decreti vt ab eo non causetur verbi gratia vult Deus solem propter hominem, & non contra, tunc prius vult hominem quam solem: tunc autem vnum decretum est alio posterius, quando vnius obiectum prout volitum causatur ab obiecto alterius decreti, & illud non causat. Tunc autem duo decreta sunt simul, neque inter illa est ordo prioris, & posterioris, quoties obiectum vnius decreti non causat obiectum alterius decreti, nec ab eo causatur prout volitum, vel certè causat illud & ab eo causatur.

Ratio est, quia nulla potest assignari alia radix huius prioritatis quam prioritas inter obiecta prout volita vt rectè ostenditur in ratione dubitandi, non

Tom. I.

enim petitur ex maiori propinquitate obiecti ad finem, nec ex obiectis secundum se, cum sæpè obiecta non sint inter se connexa nisi ex Dei voluntate.

Tantum manet difficultas in primo & secundo argumento proposita, quid sit nouum in rerum natura, quando Deus vult plura vt plura, quod non sit, quando Deus vult plura per modum vnius: vel etiam quid sit noui, quando obiectum vnius decreti prout volitum, causat obiectum alterius decreti. Quid inquam sit illa connexio, vel causalitas obiecti vt voliti, quæ non ponit aliquid vel in Deo qui est immutabilis, vel in obiectis quæ manent immutata intrinsecè, dicunturque solùm mutari per denominationem ab actu diuino.

Sed hoc totum soluebam quæst. 2. cum ostenderem circa quos actus libera esse possit voluntas diuina, & ordinare media eadem ad varios fines, eo quod talia media per hanc finem Dei ordinationem moraliter mutari dicantur; actus enim ille Dei propter infinitatem æquialent actui cuiuscunque creaturæ, & sine mutatione in se ipso facit mutationem moralem in obiecto. Quod idem locum omnino habet in casu proposito, vbi Deus vult plura vt plura, & vnum obiectum vult causari finaliter ab altero, sufficit enim ad hæc omnia mutatio moralis facta in obiectis, & causata per actum diuinæ voluntatis infinitum in genere actus.

Addebatur in fine secundi argumenti, posse obiectum vnius decreti causari vt volitum ab obiecto alterius decreti, quin derur inter illa decreta huiusmodi ordo & prioritas, hoc enim concedebam in tertia conclusione. Si enim obiectum vnius decreti sic causet, vt non causetur ab obiecto alterius decreti tunc decretum illud est distinctum ab altero, & est illo prius, si autem ita causet vt etiam causetur, tunc decretum vnum nec est altero prius, nec est distinctum per rationem ab altero; quia idem est actus quo Deus vult plura vt connexa inter se quod est velle illa per modum vnius.

Ad tertiam, nego illam prioritatem rationis esse solùm in obiectis, est enim etiam in ipsis actibus quos cum fundamento in re potest intellectus concipere vt distinctos, & subordinatos, cum vnus intelligatur esse ratio alterius & præsupponi ab altero.

Neque dicas manifestum hic esse circulum, nam obiecta dicuntur subordinata & connexa prout volita, id est per decretum diuinum, & decretum dicitur prius per ipsum obiectum.

Respond. enim, nullum hic esse circulum, vbi effectus cognoscitur per causam, & causa per effectum; subordinatio enim obiectorum tunc est effectus decreti diuini, & decretum diuinum vt illius causa cognoscitur per subordinationem obiectorum tanquam per aliquid posterius, & ab eo causatum.

SECTIO IV.

Sanctitas, & virtutes voluntatis diuinæ.

CEtum est primò, esse in Deo propriissimè, dictam sanctitatem, quæ non est aliud, quam perfectissima voluntatis diuinæ adæquatio cum æterna lege, ac ratione increata, est autem sanctitas illa infinita simpliciter secundum omnem modum & secundum omnem perfectionem sanctitatis.

Primò, dixi Deum esse propriè ac verè sanctum, quod si alia omnia silerent, dicunt sanè imò intensissimè voce clamant duo Seraphini, coram throno Dei, neque cessant die ac nocte dicere, imò non semel sed ter, imò millies alternant *sanctum*. Et quasi nihil scirent, nihil viderent, aut mirarentur in Deo aliud in quo vident omnia clamant *sanctus*. Patet enim sanctissimum necessariò Deum esse, quia sanctitas est adæ-

Deum esse
sanctum.

Q. 1

quatio.

quatio, & commensuratio perfecta voluntatis in actu & habitu cum aeterna lege. Vnde vocatur à Sancto Dionysio *impeccabilitas & puritas omnino immaculata*. Deus autem per identitatem adequatus est aeternæ illi legi, ac increatae rationi ut patet, atque adeo Deus essentialiter est sanctus, cum implicet contradictionem ut actus voluntatis Dei non sit adequatus iudicio rationis cum quo vnum est essentialiter.

Quid sit Dei sanctitas. Secundò, dixi quid sit Deum esse sanctum, est enim, ut dixi, voluntatem diuinam, & omnes eius actus esse perfectissimo modo commensuratos cum aeterna lege, quæ non est aliud quam recta ratio diuina prout dicitur omnia, quæ naturæ rationali sunt cōuenientia, rectitudo ergo illa, & conformitas voluntatis diuinæ cum hac idea, est id ipsum quod vocatur sanctitas, vel habitualis quatenus in ipso Deo residet, vel actualis, quatenus in omnibus eius actibus reperitur, estque illa bonitas moralis & (ut dixi) puritas omnimoda. Imò etiam cum essentia ipsa Dei, sit regula illa & iudicium rectum, per amorem autem huius legis illi maxime adæquemur, optimè quoque dicitur amor Dei esse sanctitas perfectissima. Deinde verò cum illa sanctitas ut dixi sit conformitas illa cum recta ratione, illius veluti partes quædam sunt omnes omnino virtutes, quatenus circa particulares materias faciunt voluntatem, & eius actus commensuratos & conformes aeternæ legi. Dici ergo potest sanctitas Dei esse rectitudo, & iustitia perfectissima, esse omnimoda eius puritas, esse amor infinitus quo se ipsum amat, ac demùm esse virtutum omnium cumulus, quatenus partes veluti quædam sunt infinitæ huius rectitudinis.

Quanta sit Dei sanctitas. Tertiò, dixi quàm perfectè sanctus sit Deus, est enim omni modo excogitabili sanctus ut expenditur rectè à Lessio l. 8. Est enim primò sanctus obiectiue, quia est obiectum omnis planè sanctitatis, cum sanctitas sit, ut dixi, commensuratio cum aeterna lege, ac illius amor; Deo enim qui purissimus est, adherere per amorem est esse purum & sanctum: sicut adherere rebus inferioribus est esse impurum. Secundò est sanctus exemplariter, quia est ipse per se recta ratio & illa pulcherrima lex radijs ipsius Deitatis exarata in mente Dei quæ regula est totius bonitatis moralis. Tertiò, est sanctus formaliter, quia est formaliter sui amor & illa rectitudo, non autem per aliquid superadditum. Quartò, est sanctus infinite tum intensiue, tum extensiue, quia se ipsum & rectitudinem suam, & legem aeternam amat infinite, quantum scilicet amabilis est, & quàm perfectè illam concipit, ex quo sequitur, ut peccatum perfectè oderit, quia infinite se ipsum, & rectitudinem amat oppositam peccato. Deinde infinita est extensiue illa sanctitas, quia in omnibus se ipsum amat infinite, imò extendit se illa sanctitas ad omnia quæ Deus in essentia sua cernit, illa enim omnia propter ipsum infinite illi placent. Quintò, sanctus est eminenter, vel potius emanatiue, communicatiue, fecundè, omnia enim per se ipsum, & quasi attractu suo sanctificat. Primò, præsentia suæ substantiæ, sapientiæ, potentiæ, mundum vniuersum veluti templum quoddam consecrat. Secundò, animam rationalem cognitione ac amore suo. Tertiò Christum ipsum, in quo substantialiter posuit totam suam sanctitatem ut per eam homines sanctificaret, de illius enim plenitudine haurimus omnes præsertim per symbola sacramentorum, ubi totus in nos effluit fons sanctificationis. Ut videas quantum à creata sanctitate differat increata sanctitas; est enim essentialis, est substantia, est infinita, est exuberans, &c.

Quales in Deo sint virtutes. Certum est secundò, virtutes omnes quæ non habent essentialiter adiunctam imperfectionem, esse in Deo perfectissimas, quia illæ omnes, ut dixi, rectitudines quædam sunt, & veluti partes plenissimæ illius

rectitudinis quæ sanctitas est, quasi gemmæ huius diadematis, & stellæ huius firmamenti, esset autè infinitū differere de singulis. Est enim in Deo charitas erga se ipsum, tum intensiue tum extensiue infinita, quoad omnes actus, quoad omnes modos, quoad omnes fructus perfectissimi amoris. Est in Deo misericordia, quæ non dicit essentialiter tristitiam, sed voluntatem intensissimam subleuandi & consolandi miseros, quæ voluntas quàm sit sincera, quàm incensa, quàm efficax testantur natura, gratia, gloria; quidquid enim habet sapientia lucis, quidquid bonitas suauitatis, quidquid prouidentia benignitatis, hoc totum misericordiae viscera exugunt, ut in nos deriuent salutem, redemptionem, beatitudinem. Hinc venia peccatorum, sacramenta, Christus ipse mensura infinita misericordiae sine mensura. Iustitia nulla est in Deo secundum propriam, & adequatam rationem iustitiæ cui est essentialē debitum respicere ita strictum, ut si violetur fiat iniuria, Deus autè Dominus omnium iurium creaturæ nullam facere posset iniuriam licet negaret creaturæ, quæ promissit, etiam si aliunde ratione sanctitatis & fidelitatis diuinæ id sit prorsus impossibile. Reperitur tamen vera quædam iustitia in Deo seclusis imperfectionibus, præsertim legalis, & vindictiua, quæ de re fusè dicam agens de iustitia. Sunt etiam in Deo veracitas, fidelitas, magnificentia, & liberalitas, clementia, benignitas, longanimitas: gratitudo in Deo non reperitur, quia non potest recipere beneficium: fortitudo, & temperantia non sunt in Deo nisi metaphoricè, quia moderantur passionēs: religio, pietas, obseruantia, obedientia respiciunt alterum ut superiorem, quod in Deo locum non habet.

DISPUTATIO V.

De Prouidentia Dei. Quæst. 22. 23. 24.

EXPLICATA sigillatim perfectione tum intellectus, tum voluntatis, sequitur prouidentia, quæ utriusque potentia adscribitur. Attributum sanè Dei omnium oculis maxime aspectabile ut ait Irenæus l. 2. c. 5. & tamen res vna quæsitum maxima & inuentum difficillima inquit Boëthius l. 5. consolatur. Profa 6. cuius consideratio tres omnino partes habere potest. Prima sit de prouidentia Dei generatim, secunda de prouidentia Dei supernaturali erga electos, quæ dicitur vulgò prædestinatio, tertia de prouidentia Dei erga reprobos, quæ dicitur reprobatio.

QVÆSTIO I.

De Prouidentia Dei generatim. Quæst. 22.

Explicant eam, & probant fufissimè naturales omnes philosophi, quia illa clauus est & gubernaculum, quo mundana machina stabilis & inconcussa seruatut teste Boëth. l. 3. Profa 12. mihi verò ad solam Dei prouidentiam supernaturalem properanti satis erit breuiter dicere, an illa sit, quid sit, & qualis sit.

SECTIO I.

An & quotuplex in Deo sit Prouidentia.

HÆc quæstio est, quæ reos & penā dignos efficere potest disputatores suos (inquit Clemens Alexandr. l. 5. Stromatum c. 10.) si enim Deus est, utique prouidens est ut Deus, nec aliter ei tribui potest diuinitas ut ait Lactantius mox citandus, Negarunt illam pauci & perditissimæ fauæ, homines inter Ethnicos Epicuræi, inter Pseudo-Christianos